

Barcelona, 24 de gener de 2019

 **Nota de premsa** IVÀLUA i Fundació Jaume Bofill

PRESENTACIÓ *QUÈ FUNCIONA EN EDUCACIÓ?* – 29 gener 2019 / 18h / Palau Macaya

La inspecció educativa a examen: estratègies i modalitats d'inspecció per a l'èxit educatiu

Els models d'inspecció que prioritzen l'orientació i la proximitat amb els centres milloren els resultats dels alumnes

Les visites i feedback al centre són les pràctiques de la inspecció que més incideixen en la millora dels resultats de l'alumnat.

Una relació estable i de confiança entre inspectors i equips directius són factors clau per l'efectivitat de l'acció de la inspecció.

El feedback de la inspecció als centres té més impacte quan conté diagnòstics detallats i propostes realitzables en el curt i mig termini.

Els centres desfavorits milloren significativament els seus resultats quan s'incrementen les visites i les tasques d'orientació de la inspecció.

En el marc del projecte *Què funciona en educació?*, l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua) i la Fundació Jaume Bofill han promogut un informe que revisa els resultats de 27 estudis que analitzen de forma rigorosa els **impactes de diferents models i pràctiques inspectores en les oportunitats educatives dels alumnes**. Els resultats d'aquesta revisió – la més extensa sobre el tema feta fins ara – es presentaran en un acte al Palau Macaya el proper **29 de gener**, a les 18h.

El context: la inspecció educativa a Catalunya, un model per definir

La inspecció de l'educació és una peça clau del sistema educatiu. A Catalunya, la Llei d'Educació assigna al cos d'inspectors funcions d'assessorament, supervisió, avaluació de la funció docent i directiva, coordinació i control. Totes aquestes funcions són cada vegada més crucials en un marc de creixent **autonomia de centre**, on escoles i instituts requereixen més suport i orientació externa i alhora han de **retre comptes** de com utilitzen aquesta autonomia i **quins resultats n'obtenen**. Per tot plegat, la inspecció educativa té un paper cabdal com a **instrument al servei de la millora dels centres i les oportunitats educatives dels alumnes**.

A Catalunya, la manera com es desenvolupen aquestes tasques i funcions al territori és desigual, i fa que no puguem parlar d'un **únic model d'inspecció a Catalunya** amb criteris i estratègies prioritzades i adaptades als reptes que afronten els centres educatius, d'un model inspirat en evidències sòlides sobre quines són les pràctiques i enfocaments que funcionen millor.

Així, en la manera de treballar dels equips d'inspectors trobem diversitat a nivells com:

- **Enfocament.** En alguns contextos les tasques de la inspecció es concentren en la supervisió dels centres i en l'arbitratge en situacions de conflicte (funció de control), mentre que en altres s'obre marge per a un lideratge o acompanyament pedagògic i organitzatiu (funció d'assessorament).
- **Focus i estils.** La literatura internacional distingeix entre models d'inspecció centrats en els resultats dels alumnes i on aquests resultats duen aparellades conseqüències per als docents i equips directius dels centres (modalitat *high stakes*) i models centrats en els processos organitzatius i docents, i on els resultats serveixen als efectes d'una millor supervisió i orientació (*low stakes*). A Catalunya, el model general és més proper a un de *low stakes*, si bé a la pràctica varia la mesura en què els inspectors insisteixen en la importància dels assoliments acadèmics dels alumnes (avaluacions ordinàries i proves externes) i en les conseqüències (accés a recursos per part dels centres, conseqüències en la tria de centre, estadis de promoció docent, etc.).
- **Intensitat de les visites.** La durada i freqüència de les visites dels inspectors als centres acostuma a ser també variable, en funció de les necessitats dels centres, però també de la disponibilitat i estils de treball dels inspectors.
- **Format del feedback.** El retorn que reben els centres per part dels seus inspectors pot ser més o menys detallat i formalitzat, i ser més o menys accionable (això és, contenir o no propostes de canvi realitzables). Si bé el primer destinatari d'aquest feedback és l'equip directiu del centre, en ocasions s'hi inclouen també equips de tutors i docents.

Una part d'aquesta diversitat depèn de la **disponibilitat de recursos** per part dels diferents equips d'inspectors (entre ells, el recurs del **temps**). Alhora, hi juguen també altres factors com les creences i estils personals dels mateixos inspectors, la seva **vinculació** al territori, la seva **formació**, el fet que treballin **en equip** (amb altres inspectors o equips directius de centres) o de forma individual, o el suport institucional que puguin rebre.

En tot cas, sembla clar que el desenvolupament d'unes o altres formes d'inspecció **rarament s'ha basat en evidències** empíriques sòlides, ni tampoc ha generat nou coneixement robust sobre el seu impacte. Tenint en compte la importància cabdal que pot tenir la inspecció educativa en la millora dels processos i els resultats dels centres i, en general, del sistema educatiu, caldria poder **saber quines modalitats d'inspecció funcionen millor a la pràctica, en quins contextos i per a quin perfil de centres i alumnes**.

L'informe: “La inspecció de l'educació: quins models funcionen millor?”

Amb l'objectiu d'aportar evidències empíriques al debat sobre **com ha de ser el futur model d'inspecció educativa a Catalunya**, l'**Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua)** i la **Fundació Jaume Bofill** han promogut **un informe que revisa els resultats de 27 estudis experimentals o quasiexperimentals** que analitzen de forma rigorosa els impactes de diferents models i pràctiques inspectores en les oportunitats educatives dels alumnes.

Les **principals conclusions** d'aquest informe indiquen (més detalls en l'**annex** d'aquesta nota):

- De forma general, es confirma que les modalitats, les polítiques i les pràctiques de la inspecció, segons com es dissenyin i s'implementin, poden tenir un **efecte significatiu en els resultats educatius dels alumnes**, tant a l'educació primària com a la secundària.
- Tots els centres poden beneficiar-se dels efectes positius d'una bona inspecció, però **aquests efectes acostumen a ser particularment rellevants entre els centres amb pitjors resultats educatius i els centres amb millors resultats**.
- En particular, les modalitats d'inspecció són més efectives quan:
 - Es construeix una **relació de confiança i acceptació d'autoritat mútua entre l'inspector i l'equip directiu** i docent del centre; una relació basada en el coneixement del centre i l'entorn per part de l'inspector.

- El feedback de la inspecció als centres conté informació i orientacions detallades i accionables, això és, diagnòstics detallats i **propostes realitzables** a curt i mig termini.
- Els informes d'inspecció es traslladen i **es contrasten amb els equips directius**. Aquesta pràctica té més impacte que el retorn que els inspectors puguin fer als docents després de l'observació directa a les classes.
- El **nombre i la freqüència de les visites** s'adapten a les necessitats dels centres. Especialment en els centres acadèmicament més desafavorits, existeix una clara relació positiva entre la intensitat del programa de visites i els resultats dels alumnes.
- D'acord amb alguns estudis, quan el **feedback de la inspecció es trasllada a les famílies** dels alumnes del centre.

“La inspecció educativa a examen”

Estratègies i modalitats d'inspecció per a l'èxit educatiu

Els resultats ampliats de l'estudi d'evidències internacionals s'exposaran en un **acte públic al Palau Macaya el proper 29 de gener, a les 18h**, sota el títol **La inspecció educativa a examen: estratègies i modalitats d'inspecció per a l'èxit educatiu**.

La presentació de l'estudi anirà a càrrec del seu autor, **Álvaro Choi** (professor del Departament d'Economia de la Universitat de Barcelona). També s'hi presentaran les conclusions d'un seminari de treball de 25 persones expertes –inspectors/es, directors/es de centre, responsables del Departament d'Ensenyament i recercadors universitaris– al voltant de com aquestes evidències s'haurien de llegir i traslladar al nostre context.

L'acte inclourà la contribució de **Xavier Chavarria** (Inspector en cap de Barcelona ciutat), qui aterrarà l'evidència internacional al nostre context, i una **taula rodona** formada per **Josep Plancheria** (subdirector general de la Inspecció d'Educació del Departament d'Ensenyament), **Empar Garcia** (inspectora d'Educació i Professora de Pedagogia Aplicada a la UAB) i **Rosa Clar** (directora de l'Institut Tordària de Tordera).

Es plantejaran preguntes clau al voltant de la inspecció educativa:

- Pot la inspecció educativa contribuir a millorar els assoliments dels alumnes?
- Quines modalitats, estratègies i pràctiques d'inspecció tenen un major impacte en el funcionament dels centres i en els seus assoliments educatius?
- En quins contextos i per a quin perfil de centres i alumnes?
- I, sobretot, què podem fer per avançar cap a models i pràctiques inspectores més efectives a casa nostra?

La inspecció educativa a examen: estratègies i modalitats d'inspecció per a l'èxit educatiu

Data: Dimarts 29 de gener de 2019, 18h

Lloc: Palau Macaya (Sala d'actes). Passeig de Sant Joan, 108, 08037 Barcelona.

Programa: <https://www.fbofill.cat/agenda/la-inspeccio-educativa-examen-estrategies-i-modalitats-dinspeccio-lexit-educatiu>

- **Benvinguda:** Marc Balaguer, director d'Ivàlua, i Ismael Palacín, director de la Fundació Jaume Bofill.
- **Presentació de l'informe** *La inspecció de l'educació: quins models funcionen millor?* a càrrec d'Àlvaro Choi, professor de la Universitat de Barcelona.
- **Aterratge de les evidències al context català**, a càrrec de Xavier Chavarria, Inspector en cap de Barcelona ciutat.
- **Taula rodona** amb la participació de:
 - **Empar Garcia**, Inspectora d'Educació i Professora de Pedagogia Aplicada a la UAB
 - **Rosa Clar**, Directora de l'Institut Tordària de Tordera
 - **Josep Plancheria**, Subdirector general de la Inspecció d'Educació del Departament d'Ensenyament

El debat es podrà seguir **en directe per streaming** a través del web <http://www.fbofill.cat>

Participació a Twitter: [#EduEvidències](#)

Projecte Què funciona en educació?

El projecte **Què funciona en educació?**, promogut per Ivàlua i la Fundació Bofill té per objectiu revisar les evidències generades per la recerca rigorosa al voltant de les polítiques i els programes que milloren els aprenentatges, per tal d'informar el disseny de les polítiques educatives.

- En primer lloc, recollir evidències del que funciona en alguns àmbits clau de la **política educativa**; per a fer-ho, es publiquen revisions anuals de l'evidència al voltant de quatre temes clau.
- En segon lloc, informar les polítiques educatives; es programen un cicle de **seminaris** amb actors responsables del disseny d'intervencions, per contextualitzar les troballes i debatre al voltant de les seves implicacions en el context català.
- Finalment, el projecte vol estendre a la **comunitat educativa** la necessitat de fonamentar les pràctiques i les polítiques en l'evidència ja existent sobre el que funciona, així com promoure la incorporació d'aquests aprenentatges en les estratègies dels actors.

Més informació del projecte:

<http://www.ivalua.cat/generic/static.aspx?id=2989>

<http://www.fbofill.cat/projectes/que-funciona-en-educacio-evidencies-la-millora-educativa>

Els organitzadors

L'**Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, Ivàlua**, és un consorci participat per la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra. La missió d'Ivàlua és promoure l'avaluació de polítiques públiques a Catalunya, com a eina de millora de l'acció de govern i de rendiment de comptes democràtic.

En el marc d'aquesta missió, Ivàlua té entre les seves finalitats la col·laboració amb les administracions públiques i entitats de caràcter social per a desenvolupar activitats d'**avaluació**, per **promoure l'ús efectiu dels resultats de l'avaluació** per part de les autoritats competents i per fer **difusió dels resultats** de l'avaluació al conjunt de la societat.

La **Fundació Jaume Bofill** és una fundació cultural privada creada l'any 1969. Des d'aleshores, les actuacions que duu a terme promouen el coneixement de la societat catalana, el debat de les noves idees i propostes per avançar cap a una major justícia social, i l'actuació de persones i col·lectius diversos que també busquin la transformació i el canvi social. Des de l'any 2009, la Fundació Jaume Bofill centra el conjunt de la seva activitat com a un *Think-and-Do tank* al voltant de l'educació i el seu context social, **impulsen iniciatives, recerques i debats per transformar l'educació a Catalunya**.



**Què funciona
en educació?**

Evidències per a la millora educativa



ivàlua

Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques

DADES DE CONTACTE

Prensa i comunicació:

Ivàlua: Jordi Miras Llopart – 93 554 53 00 – jordi.miras@ivalua.cat

Fundació Bofill: Miquel Àngel Alegre – 93 458 87 00 – malegre@fbofill.cat

Contacte per concertar entrevistes o demanar materials complementaris.

Projecte *Què funciona en educació?*

Ivàlua: Núria Comas – 93 554 53 00 – nuria.comas@ivalua.cat

Fundació Bofill: Miquel Àngel Alegre – 93 458 87 00 – malegre@fbofill.cat

MATERIALS COMPLEMENTARIS

Programa: <https://www.fbofill.cat/agenda/la-inspeccio-educativa-examen-estrategies-i-modalitats-dinspeccio-lexit-educatiu>

Web Ivàlua: www.ivalua.cat

Web Fundació Jaume Bofill: www.fbofill.cat

PRESENTACIÓ EN DIRECTE

Seguiment a Twitter: [#EduEvidències](https://twitter.com/EduEvidencies).

Seguiment per streaming: web <http://www.fbofill.cat>

Annex: PRINCIPALS RESULTATS

Informe: *La inspecció de l'educació: quins models funcionen millor?*

Autor: Álvaro Choi (professor del Departament d'Economia de la Universitat de Barcelona)

Sobre l'estudi

- ✓ **Revisió sistemàtica** en què se sintetitzen els resultats de 12 **avaluacions rigoroses** fetes arreu del món sobre l'**impacte** de la inspecció de l'educació sobre el rendiment acadèmic dels alumnes. S'aporta també informació extreta de 4 meta-anàlisis que analitzen el vincle entre inspecció i resultats educatius.

Inspecció educativa: de què parlem?

- ✓ La **inspecció educativa** és un sistema extern d'avaluació i orientació de l'activitat dels centres. Aquesta tasca és desenvolupada per un cos d'inspectors que pertany a una autoritat educativa local o nacional. L'activitat inspectora cobreix un conjunt de **tasques heterogènies**: d'una banda, el control del compliment de la legislació i dels estàndards mínims de qualitat dels centres. D'altra banda, la promoció de millores organitzatives i la innovació en les pràctiques educatives. Finalment, també pot participar en l'avaluació del sistema educatiu i dels seus agents.
- ✓ Els sistemes d'inspecció educativa es distingeixen alhora per una sèrie de **característiques fonamentals**:
 - Si l'avaluació es centra en els resultats o en els processos educatius.
 - El tipus de conseqüències de la inspecció (punitives –models *high stakes*- o propositives/ informatives –models *low stakes*-).
 - La publicitat dels informes d'inspecció.
 - La freqüència i intensitat de les visites.
- ✓ Aquest informe es centra en analitzar principalment l'activitat de l'inspector. L'estudi investiga, per tant:
 1. Afecta la inspecció educativa al rendiment dels alumnes?
 2. Quins són els **models d'inspecció més efectius**.
- ✓ La determinació dels efectes anteriors resulta molt complexa, ja que el possible efecte de la inspecció sobre el rendiment dels alumnes opera de forma indirecta, a través de la influència exercida sobre altres persones, com l'equip docent i directiu.
- ✓ En tot cas es, la **principal conclusió** d'aquest estudi és que sí **existeix una relació causal positiva** entre inspecció educativa i rendiment acadèmic.

Quin és l'impacte de la inspecció educativa sobre el rendiment acadèmic?

- ✓ La activitat inspectora pot tenir un **efecte positiu** sobre el rendiment acadèmic dels centres.
 - Aquest efecte s'ha demostrat tant pel nivell d'educació **primària** com el de **secundària**.
 - Aquest efecte ha estat avaluat en el **curt termini** (un o dos anys després de l'activitat inspectora) i no es disposa d'evidència causal a llarg termini.
 - L'activitat inspectora sembla tenir un **impacte més gran en les dues cues de la distribució dels resultats acadèmics**, és a dir, sobre els alumnes amb els resultats més alts i els alumnes amb els resultats més baixos.

Quines són les característiques dels models d'inspecció més efectius?

- ✓ L'evidència no permet determinar si l'activitat inspectora hauria de centrar-se en l'anàlisi dels resultats dels centres o dels seus processos, ja que els sistemes d'inspecció objecte d'estudi avaluen tant els resultats com els processos educatius.
- ✓ Tant els models **high stakes** com **low stakes** poden portar a millores del rendiment acadèmic.
 - En els models **high stakes** els canvis de conducta es produeixen abans i/o després de la inspecció.
 - En els models **low stakes** es produeixen després de la inspecció.
 - Els models **high stakes** poden generar estrès en el personal docent i directiu, i poden implicar una caiguda en el rendiment durant l'any previ a la inspecció. També poden augmentar la rotació de la plantilla.
- ✓ Respecte a la **retroalimentació** proporcionada als centres.
 - La capacitat de la inspecció per incidir sobre les millores dels centres es produeix principalment a través de la **retroalimentació als equips directius**. Els efectes de la observació directa de l'activitat dels docents en classe resulta ambigua.
 - L'**acceptació** d'aquesta pels centres resulta fonamental. Crear vincles de **confiança** entre inspecció, direcció de centre i equip docent resulta central.
 - L'acceptació resulta més senzilla si a) l'equip inspector coneix l'entorn i circumstàncies específiques del centre i b) s'ha arribat a un **acord** entre el centre i inspecció sobre les recomanacions.
 - Els informes d'inspecció han de suggerir **mesures específiques d'actuació**.
- ✓ Respecte a la **publicació dels informes d'inspecció**.
 - La major part dels sistemes educatius revisats publiquen els informes d'inspecció.
 - La publicació dels informes d'inspecció pot tenir un efecte positiu sobre el rendiment dels centres.
 - No obstant, aquest efecte pot ser heterogeni entre centres i tenir efectes indirectes negatius semblants als de publicar els resultats dels centres en les diverses avaluacions del sistema educatiu.

- ✓ **Durada i freqüència** de les inspeccions
 - Inspeccions amb una **durada més llarga** tenen un efecte positiu sobre el rendiment.
 - La **freqüència** en el número de visites també té un impacte positiu sobre el rendiment dels centres.
 - La freqüència, número i intensitat de les visites tenen **un efecte major** sobre els **centres amb un pitjor rendiment acadèmic**.

Quines són les implicacions dels resultats?

- ✓ Augmentar la **intensitat** de les inspeccions i garantir la seva **regularitat**.
- ✓ Augmentar **l'estabilitat dels equips inspectors** que treballin amb els centres. Objectiu: estimular la creació de vincles de confiança i facilitar el coneixement de l'entorn del centre.
- ✓ Aportar **propostes específiques d'actuació en els informes d'inspecció**. La identificació de punts febles no resulta suficient. Aquest punt possiblement requereixi reforçar la formació específica dels inspectors.
- ✓ Acompanyar la **publicació** dels informes d'avaluació **amb mesures correctores** que redueixin els riscos associats a la publicació.
- ✓ El fet que l'efecte positiu de la inspecció sigui més gran als extrems de la distribució de puntuacions obre la porta a una via interessant i cost-efectiva per reduir desigualtats entre centres. En altres paraules: intensificar l'activitat inspectora en els centres amb un rendiment més baix pot **augmentar l'eficiència i equitat** del sistema educatiu.
- ✓ En un **marc d'autonomia de centres creixent, intensificar l'activitat inspectora** no només per garantir el compliment de la normativa, sinó per proporcionar més informació i acompanyar als centres, cada cop més diversos.
- ✓ Models d'inspecció molt diversos porten a augments semblants sobre el rendiment acadèmic. **No hi ha un únic** model efectiu. Els diversos models obeeixen a la diferent evolució sociopolítica, educativa i cultural entre països. Això, unit a la importància de l'acceptació per part dels centres de la informació i recomanacions dels inspectors, suggereix que pot resultar difícil traslladar de forma exitosa, almenys en el curt termini, models d'inspecció entre països.